

KOMPANIA E SIGURIMEVE „GRAW ELSIG” SH.A. PRISHTINE

K U S H T E T
E PERGJITHSHME PËR SIGURIM TE PËRGJEGJËSISË
Publike

Prishtinë, Nentor 2011.

Në bazë të nenit 76 pika 11. të Statutit të kompanisë së sigurimeve “ Grawe Elsig “ sh.a. Bordi i drejtorëve i Kompanisë në mbledhjen e rregullt të mbajtur në Dhjetor 2011. miratoi Kushtet e pergjithshme për sigurimin e pergjegjesisë Publike nga veprimtaria.

I. DISPOZITA HYRËSE

Zbatimi i Kushteve të sigurimit

Neni 1

Këto Kushte aplikohen për sigurimin e përgjegjësive Publike ngaj veprimtaria dhe nëse përgjegjësia sigurohet në ndonjë lloj tjetër sigurimi, këto Kushte aplikohen nëse kushtet për këtë lloj sigurimi e parashikojnë këtë.

Kuptimi i shprehjeve të veçanta

Neni 2

Shprehjet e veçanta të përdorura në këto Kushte kanë këto kuptime:

1. “sigurues” – KS “Grawe Elsig” sh.a. shoqëri aksionare për sigurim me të cilën është lidhur kontrata e sigurimit,
2. “kontraktuesi i sigurimit” – personi juridik/fizik që me siguruesin lidh kontratën e sigurimit,
3. “i siguruar” – personi juridik/fizik, përgjegjësia e të cilit mbulohet me sigurim,
4. “personi(pala) i/e tretë” – personi i cili nuk është subjekt i kontratës për sigurim, gjegjësisht personi përgjegjësia e të cilit nuk është e kontraktuar,
5. “shuma e sigurimit” – detyrimi maksimal i siguruesit,
6. Limitet Agregate:
  - 6.1. Përgjegjësia e Siguruesit për të gjitha lartësitë(kostot) e kompensimeve dhe shpenzimeve të pagueshme në lidhje me të gjitha ngjarjet e ndodhura gjatë periudhës së sigurimit(dëmshpërblime), nuk do të kalojë shumën e përcaktuar si limit agregat përmblendhës,
7. Limiti për çdo ngjarje(ndodhi):
  - 7.1. Përgjegjësia e Siguruesit për të gjitha lartësitë(kostot) e kompensimeve dhe shpenzimeve të mbuluara me mbulesë siguruese dhe të pagueshme çdo pretenduesi, ose një numri pretenduesish, për dëme materiale dhe jomateriale(person/persona) për çdo ngjarje, nuk do ta kalojë shumën e përcaktuar në formular si limit i dëmshpërblimit për çdo ngjarje,
8. “premi” – shuma që paguhet për sigurim sipas kontratës së sigurimit,
9. “polica” – kontrata për sigurimin e përfunduar, me periudhe kohore një vjeçare dhe shumë vjeçare,
10. “rast i siguruar” – është ngjarja(rasti) që mund të ndodh gjatë afatit të periudhës kohore të sigurimit, i cili si pasojë e ndodhjes së tij i shkaktohet dëm material dhe jomaterial palës së tretë, dëmi është shkaktuar pa qëllim, pa dashje, pa planifikim dhe papritmasë nga vullneti i të siguruarit,
11. “burim i rrezikut” – veprimtaria (profesioni) e sendeve (të luajtshme dhe të paluajtshme), raporti i vërtetë vërtetë ose vetia e caktuar nga të cilat mund të krijohet përgjegjësia si rrezik i mbuluar me këtë sigurim.

II. DISPOZITA THEMELORE

Objekti i sigurimit

Neni 3

(1) Lëndë e sigurimit sipas këtyre Kushteve është përgjegjësia ligjore e të siguruarit për dëmin që mund të shkaktohet, gjatë periudhës siguroese dhe për pasojë të rastit (ngjarjes) ka vdekje, lëndime të trupit ose shëndetit, përkatësisht dëmtimit ose zhdukjes së sendeve (gjërave) të palës/personit të tretë.

(2) Me këtë sigurim mbulohet përgjegjësia për dëmin e shkaktuar në qoftë se është bërë nga aktiviteti i zhvillimit të veprimtarisë të siguruarit, ose nga zotërimi i sendeve, ose nga raporti juridik, ose nga vetia e caktuar si burim i rreziqeve që janë shënuar në policën e sigurimit, përkatësisht në ofertë.

(3) Me sigurim gjithashtu mbulohet përgjegjësia për dëmin e shkaktuar nga:

- a. rritja e rrezikut të siguruar ose zgjerimi i burimit të rrezikut që është shënuar në policë gjatë kohës së sigurimit;
- b. burimi i ri i rrezikut që paraqitet te i siguruari pas lidhjes së kontratës së sigurimit në vështrim të **nenit 5 të këtyre Kushteve (sigurimi nga burimet e reja të rrezikut).**

(4) Përgjegjësia e kontraktuar nuk është e mbuluar me sigurim, përveç nëse kjo është parashikuar me këto kushte ose me kushte plotësuese ose është kontraktuar në mënyrë të veçantë.

(5) Nëse kjo është parashikuar në dispozitat plotësuese të këtyre Kushteve, ose nëse është kontraktuar në mënyrë të posaçme, sigurimi mbulon edhe përgjegjësinë për:

1. dëmet për shkak të vjedhjes ose humbjes së sendeve;
2. dëmet që nuk janë shkaktuar as nga lëndimi i personit as nga dëmtimi përkatësisht zhdukja e sendeve të ashtuquajtura dëm "i pastër" pasuror.

Zgjerimi i sigurimit

Neni 4

(1) Në kuadër të burimit të siguruar të rrezikut të veprimtarisë është përfshirë edhe përgjegjësia e të siguruarit nga:

1. shfrytëzimi, përkatësisht zotërimi, qiradhënia ose përfitimi i fryteve: të tokës, ndërtesave dhe lokaleve që shfrytëzohen ekskluzivisht për nevojat e veprimtarisë ose të profesionit të siguruar;
2. shfrytëzimi i objekteve të standardit shoqëror, që u shërbejnë ekskluzivisht punëtorëve të të siguruarit (si p.sh. restorantet e ushqimit shoqëror, banjat, pushimoret, fushat sportive etj);
3. përdorimi i ashensorëve të udhëtimit dhe të bartjes;
4. përdorimi i biçikletave zyrtare për nevoja të veprimtarisë së siguruar;
5. magazinimi i materialit për zjarr dhe për vënie në lëvizje për përdorim ekskluziv në ushtrimin e veprimtarisë ose profesionit të siguruar;
6. për shkak të vjedhjes ose humbjes së sendeve të përdorimit personal të punëtorëve të të siguruarit, përveç: të hollave, fotoapararit, sendeve me vlerë të të gjitha llojeve, letrave me vlerë dhe dokumenteve të të gjitha llojeve, me kusht që sendet të jenë vendosur në lokale të mbyllura ose në kthina të mbyllura;
7. mbajtja dhe përdorimi i makinave punuese jovetëlëvizëse dhe i mjeteve transportuese jovetëlëvizëse për nevojat e veprimtarisë së siguruar;
8. shfrytëzimi i makinave punuese vetëlëvizëse dhe i mjeteve transportuese vetëlëvizëse kur nuk janë në funksion të automjeteve motorike (të ashtuquajtura "rrezik pune");
9. mbajtja dhe shfrytëzimi i kafshëve tërheqëse, me kusht që ky burim rreziku të kontraktohet posaçërisht tek shpeditëret dhe transportuesit sipas profesionit.

(2) Kur është fjala për objektet e përmendura në paragrafin (1) pika 1 dhe 2 të këtij neni, sigurimi përfshin edhe përgjegjësinë:

1. e të siguruarit si investitor ose kryes i punimeve ndërtimore (ndërtim i ri, meremetim, riparim, gëlqerosje, mihje etj.) kontraktimi i sigurimit mund të bëhet në shumën minimale të sigurimit prej 30,000.00 €, për një rast të siguar me mundësi të zgjidhjes së shumave të sigurimit edhe më të mëdha, duke shfrytëzuar pjesëmarrje në dëme dhe lirime në premi.

2. nga zotërimi i garazheve që gjenden në pasurinë e paluajtshme të siguar, kur nuk i referohet garazhit që shfrytëzohet për ushtrimin e veprimtarisë ose për garazh hoteli.

Sigurimi nga burimet e reja të rrezikut

Neni 5

(1) Nëse kontrata e sigurimit është lidhur me pagesën e premisë së sigurimit tërësisht ose pjesërisht, në bazë të fitimeve mesatare neto të punëtorëve ose të hyrave të përgjithshme mbulesa nga sigurimi zgjerohet edhe për përgjegjësinë nga burimet e reja të rrezikut që paraqiten tek i siguruari pas lidhjes së kontratës së sigurimit në qoftë se për këtë burim të ri rreziku nuk është përfunduar një sigurim i veçantë.

(2) Obligimi i siguresit për kompensim nga sigurimi fillon menjëherë me të paraqitur të burimit të ri të rrezikut. I siguruari ka për detyrë që në fund të periudhës së sigurimit, me rastin e përcaktimit të shumës përfundimtare të premisë, të paraqesë të gjitha burimet e reja të rrezikut.

(3) Nuk krijohet obligimi i siguresit për kompensim nga sigurimi në rast të paraqitjes së burimit të ri të rrezikut, nëse siguresi sipas kushteve të sigurimit dhe tarifës së premive nuk siguron një burim të tillë rreziku.

(4) Për burimet e reja të rrezikut vlen shuma e sigurimit që është në policën e sigurimit të siguar për burimet e mëhershme të siguruara të rrezikut. Nëse polica, për burime të veçanta rreziku, përmban shuma të ndryshme sigurimi, do të vlejë shuma e sigurimit për burimet e rreziqeve të cilat premia llogaritet në bazë të fitimit neto ose të hyrave të përgjithshme nga veprimtaria. Nëse ekzistojnë disa shuma të ndryshme të sigurimit për të cilat premia llogaritet në këtë mënyrë, si e kontraktuar do të vlejë shuma më e madhe e sigurimit.

(5) Sigurimi i burimeve të reja të rrezikut nuk mbulon përgjegjësinë nga:

1. mbajtja ose përdorimi i hekurudhës, teatrit, kinemasë, cirkut, tribunave si edhe xhirimit të filmave;
2. mbajtja dhe përdorimi i planerëve, automjeteve në ujë dhe automjeteve motorike;
3. punimi, përpunimi, vendosja, transporti, përdorimi dhe tregtimi i materialit eksploziv, përveç në rastet kur për këtë ekziston leja e organit kompetent;
4. gjuetia si veprimtari dhe si sport gjahu.

Vëllimi i mbulesës për dëmet për shkak të ndotjes së tokës dhe ujit

Neni 6

(1) Me ndotje të tokës dhe të ujit kuptohet ndryshimi i vetive të natyrshme biologjike, kimike ose fizike të tokës ose ujit për shkak të emisionit të materieve të dëmshme që mund të shkaktojnë ndryshime të tilla.

(2) Sigurimi përfshin vetëm dëmet për shkak të lëndimit të trupit ose shëndetit të ndonjë personi që janë pasojë e ndotjes.

(3) Nëse kontrahohen posaçërisht dëmet për shkak të zhdukjes ose dëmtimit të sendeve, janë të mbuluara me sigurim nëse janë shkaktuar nga prishjet e paparashikuara me ndonjë stabiliment ose për shkak të zjarrit apo shpërthimit. Përgjegjësia për dëme për shkak të ngjarjes së papritur dhe të befasishme është përfshirë në sigurim edhe atëherë kur vetë dëmet janë shkaktuar gradualisht.

(4) Përgjegjësia për dëme lidhur me rritjen e burimit të rrezikut të shënuar në policë për shkak të përparimit ose ndryshimit të prodhimit nuk është përfshirë në sigurim, përveç në rastet kur kjo kontrahohet posaçërisht.

(5) I siguruari merr pjesë në çdo rast të siguarar 10%, minimum 1,000.00 € .

(6) Nga sigurimi është përjashtuar përgjegjësia për dëmet që do të ndodhin për shkak se i siguruari nuk i ka mirëmbajtur dhe riparuar instalimet për pastrimin e ujrave të zeza dhe produkteve të tjera të hedhura, as nuk iu ka përmbytur masave të tjera të parashikuara me dispozitat për mbrojtjen e mjedisit jetësor të njeriut.

Sigurimi nga përgjegjësia për dëme “të pastra” pasurore

Neni 7

(1) Nëse kontrahohet në mënyrë të posaçme (neni 3, paragrafi (5) pika 2 ose kur kjo është parashikuar me dispozitat plotësuese të këtyre Kushteve, sigurimi mbulon përgjegjësinë për dëme “të pastra” pasurore, d.m.th. dëmet që nuk janë shkaktuar as nga lëndimi i trupit apo shëndetit të ndonjë personi, as nga dëmtimi apo zhdukja e sendeve (gjërave) të palës së tretë.

(2) Konsiderohet se rasti i siguarar është krijuar atëherë kur është kryer veprimi, përkatësisht nuk është kryer veprimi i duhur gjatë ushtrimit në policën e veprimtarisë së shënuar, posedimit të ndonjë sendi etj. (burim i rrezikut) me të cilin i është shkaktuar dëm “i pastër” pasuror ndonjë personi.

(3) Sigurimi përfshin përgjegjësinë për dëme, shkaku i të cilave (veprimi ose mosveprimi) është krijuar gjatë kohës së sigurimit.

(4) Nëse dëmi është bërë për shkak të mosveprimit konsiderohet, në rast dyshimi, se mosveprimi ka ndodhur atë ditë kur veprimi i pakryer është dashur të ndërmeret për të shmangur dëmin.

(5) Sigurimi përfshin veprimet, përkatësisht mosveprimet në Kosovë, pasojat e të cilave poashtu kanë lindur në Kosovë.

(6) Nga sigurimi janë përjashtuar dëmet:

1. për shkak të tejkalimit të paralogarisë dhe kredive sipas kontratave për blerje dhe shitje e sidomos për shkak të mospërmbyshjes së afateve të kontraktuara të liferimit dhe obligimeve të garantuara;

2. për shkak të ndërmjetësimit në punë financiare dhe në punë të tjera ekonomike;

3. të krijuara për shkak të deficitit në arkë, gabimeve gjatë pagesave dhe shpërdorimit nga ana e punëtorit të të siguararit;

4. për shkak të taksimit të padrejtë dhe të metave të tjera për sa i përket ngarkimit me taksa;

5. të shkaktuar me faktin që i siguruari nuk e ka vërejtur gabimin në llogari, paralogari ose në masa në vizatime;

6. për shkak të humbjes së sendeve.

(7) Obligimi i të siguararit, sipas dispozitave të këtij neni, është i kufizuar në 25 % të shumës së sigurimit që është parashikuar për rastin e siguarar nga shuma për dëmtimin e sendeve, përkatësisht shuma e përbashkët e sigurimit, përveç nëse është kontraktuar ndryshe.

Përjashtimi nga sigurimi

Neni 8

Me Sigurim nuk është e mbuluar:

1. Përgjegjësia që i takon dëmtimeve trupore ose sëmundjeve të çdo personi sipas një kontrate punësimi ose marrje në provë me të Siguararin, nëse një përgjegjësi e tillë ka lidhje me dëmtime trupore ose sëmundje që rrjedhin prej/ose gjatë periudhës së punësimit.

2. Përgjegjësia në lidhje me:
  - a) Çdo automjet (ose rimorkio e bashkuar me të) i liçensuar për përdorim në rrugë publike ose automjet për të cilin kërkohet një sigurim i detyrueshëm nga legjislacioni i trafikut rrugor, nëse ky automjet është në pronësi, është marrë me qera, është ruajtur ose drejtohet nga i Siguruari që përcaktohet në formular ose nga personi që kërkon dëmshpërblim.
  - b) Përdorimin dhe drejtimin e mjeteve motorike, makinave ose pajisjeve nga persona që nuk kanë mbushur moshën 18 vjeç.
  - c) Ngarkimi ose shkarkimi nga/ose një mjet ose rimorkio.
3. Përgjegjësia në lidhje me:
  - a) Anije ose avion (përveç varkave me rrema) që janë prodhuar ose kanë si destinacion lundrimin ose udhëtimin në ujë, ajër, hapësirë, nëse ky mjet është në pronësi, është marrë me qera, është huajtur ose trajtohet nga i Siguruari.
  - b) Ngarkimi ose shkarkimi nga/ose/ në çdo lloj anijeje, mjete lundrues ose avioni.
4. Çdo shërbim ose këshillë, ose trajtim profesional i dhënë, i administruar ose neglizhuar nga i Siguruari (dëmshpërblim profesional).
5. Përgjegjësia e çfarëdo lloj natyre që direkt ose indirekt shkaktohet nga/ose, ndikohet ose rrjedh prej ndotjes së ajrit, ujit ose tokës.
6. Përgjegjësia në lidhje me humbjen ose dëmtimin e pasurisë:
  - a) Që i përket të Siguarit;
  - b) Përpunohet nga/ose është nën kujdesin, ruajtjen, kontrollin e të Siguarit ose të çdo personi të punësuar nga/ose, që punon për të Siguarin.
7. Përgjegjësia, për humbjet apo dëmtimet e pasurisë që rrjedhin nga zjarri, rrufeja ose shpërthimi në njësinë e të Siguarit.
8. Kërkesat për dëmshpërblim në lidhje me vonesën e realizimit ose plotësimin të kontratave që janë lidhur.
9. Përgjegjësia në lidhje me ngjarje që janë rrjedhojë e një veprimi të pandershëm, të qëllimshëm ose neglizhencës së të Siguarit dhe që duhej të parashikoheshin nga i Siguruari duke patur parasysh natyrën dhe rrethanat e këtij veprimi ose neglizhence.
10. Përgjegjësia e marrë përsipër nga i Siguruari sipas një kontrate apo ndonjë lloj tjetër marrëveshjeje, përveç rastit kur përgjegjësi të tilla do t'i jenë ngarkuar të Siguarit edhe në mungesë të kontratave ose marrëveshjeve të tilla.
11. Çdo përgjegjësia e çfarëdo natyre që direkt ose indirekt është shkaktuar nga/ose, kontribuar nga/ose, që rrjedh nga:
  - a) Rrezatimi ose ndotja jonizuese, nga radioaktiviteti prej karburanteve bërthamore ose prej rrjedhjeve bërthamore ose djegia e karburanteve bërthamore.
  - b) Eksplozivët toksikë radioaktivë ose lëndë të tjera të rrezikshme të përbërjeve eksplozive (shpërthyes) bërthamore ose pjesëve përbërëse të tyre.
  - c) Asbestosi ose sëmundje të tjera që lidhen me të (përfshirë kancerin) që rrjedhin nga ekzistenca, prodhimi, trajtimi, përpunimi, shitja, shpërndarja, magazinimi, depozitimi ose përdorimi i asbestit dhe/ose produkteve që përmbajnë asbest.
12. Përgjegjësia për çdo pasojë të luftës, pushtimit, veprimeve të armiqve të jashtëm (në luftë ose jo), luftës civile, revolucionit, ndërhyrjes ushtarake, uzurpimit me fuqi terroriste, vandalizmit ose sabotimit.

13. Gjobat, masat ndëshkuese.

Vlefshmëria territoriale e sigurimit

Neni 9

Në sigurim janë përfshirë rastet e siguruara që kanë ndodhur në territorin e Kosovës, kurse në territorin e vendeve të tjera vetëm atëherë kur kjo kontraktohet posaqërisht ose kur është parashikuar me dispozita plotësuese.

Rasti i siguruar

Neni 10

(1) Konsiderohet se rasti i siguruar ka ndodh(lindur) në atë moment kur ngjarja(ndodhia) e dëmshme, në bazë të së cilës do të mund të lindte kërkesa për kompensim nga sigurimi kundër të siguarit, ka filluar së vepruari.

(2) Disa ngjarje të dëmshme që kanë ndodhur nga i njëjti shkak ose nga shkaqe të njëjtoja që janë të lidhura me termin kohor(ne nje termin kohor) konsiderohen si një rast i siguruar.

(3) Klauzola e Serisë së Dëmeve

Për të përcaktuar kufirin e përgjegjësisë së Siguruesit në lidhje me ngjarjet e përcaktuara më poshtë, do të konsiderohen si një ngjarje dhe se kanë ndodhur gjatë periudhës së sigurimit, në të cilën ka ndodhur dëmi i parë:

Të gjitha dëmet e rrjedhura nga ekspozimi i vazhdueshëm dhe i përsëritur ndaj kushteve, që në thelb përmbajnë të njëjtën shkallë rrezikshmërie.

Vlefshmëria kohore e sigurimit

Neni 11

(1) Siguruesi hyn në detyrim vetëm atëherë kur rasti i siguruar ndodh në kohën e vlefshmërisë së sigurimit.

(2) Rasti i siguruar që ka lindur gjatë kohës së sigurimit të vlefshëm, shkakun e të cilit rrjedh nga periudha pararendëse e lidhjes së kontratës së sigurimit ose nga koha kur është ndërprerë sigurimi, është i mbuluar me sigurim vetëm nëse kontraktuesi i sigurimit ose i siguruari deri në fillimin e sigurimit apo rifillimin e sigurimit nuk e ka ditur ose nuk ka mundur ta dijë shkakun nga i cili rrjedh rasti i siguruar.

(3) Nga dëmet për shkak të dëmtimeve të shëndetit që ndodhin gradualisht, në rast dyshimi, konsiderohet se ngjarja e dëmshme ka ndodhur atëherë kur për të parën herë nga mjeku është konstatuar dëmtimi i shëndetit.

Shuma e sigurimit

Neni 12

(1) Shuma e sigurimit është detyrim maksimal i siguruesit.

(2) Shuma e sigurimit është e ndryshueshme dhe përcaktohet në vlera absolute me numrin e perfitusve sipas rasteve të krijuara kur ka me teper se nje te demtuar.

(3) Zbrazja e shumës së sigurimit nga paragrafi i mësipërm realizohet kur shuma e kompensimit të jetë e barabartë me shumën e përcaktuar në ditën e likuidimit të dëmit të pagesat e njehershme, ose kur shuma e pagesave të shprehura në ___% të shumës së sigurimit të përcaktuar në vështrim të paragrafit të mësipërm të arrijë 100%.

(4) Limitet Agregate:

4.1.Përgjegjësia e Siguruesit për të gjitha lartësitë(kostot) e kompensimeve dhe shpenzimeve të pagueshme në lidhje me të gjitha ngjarjet e ndodhura gjatë periudhës së sigurimit(dëmshpërblime), nuk do të kalojë shumën e përcaktuar si limit agregat përmbljedhës.

4.2 Limiti për çdo ngjarje(ndodhi):

4.2.1.Përgjegjësia e Siguruesit për të gjitha lartësitë(kostot) e kompensimeve dhe shpenzimeve të mbuluara me mbulesë siguruese dhe të pagueshme çdo pretenduesi, ose një numri pretenduesish, për dëme materiale dhe jomateriale(person/persona) për çdo ngjarje, nuk do ta kalojë shumën e përcaktuar në formular si limit i dëmshpërblimit për çdo ngjarje.

Detyrimet e të siguarit pas krijimit të rastit të siguar

Neni 13

(1) I siguruari ka për detyrë të njoftojë të siguarin për krijimin e rastit të siguar, si edhe për kërkesën e paraqitur për dëmshpërblim jo më vonë se 3 ditë pas njoftimit.

(2) I siguruari ka për detyrë të informojë siguruesin edhe atëherë kur kërkesa për dëmshpërblim kundër tij të jetë paraqitur nëpërmjet gjykatës, kur të jetë nën arrest si edhe kur të ketë filluar procedura për sigurimin e provave.

(3) Nëse ka filluar hetimi, është ngritur padia ose është marrë vendimi për procedurë penale, i siguruari ka për detyrë që ta njoftojë menjëherë siguruesin, qoftë edhe atëherë kur ta ketë paraqitur ngjarjen e dëmshme që ka ndodhur. Gjithashtu është i detyruar të dërgojë konstatimin e organit kompetent lidhur me ngjarjen e dëmshme që ka ndodhur.

(4) Nëse me sigurim është mbuluar rreziku i vjedhjes së sendeve, i siguruari është i detyruar që menjëherë ta paraqesë vjedhjen tek organi i sigurimit publik.

(5) I siguruari nuk është i autorizuar që pa pëlqimin paraprak të siguruesit të deklarojë rreth kërkesës për kompensimin e dëmit, e sidomos ta pranojë plotësisht ose pjesërisht, as ta bëjë barazimin në kompensim apo pagesën në kërkesën e dëmshpërblimit, përveç nëse sipas gjendjes së fakteve nuk ka pasur mundësi të refuzojë akceptimin, kompensimin – pajtimin ose pagesën e që me këtë të mos bëjë një padrejtësi flagrante. Në qoftë se i siguruari në lajthim ka konsideruar se ekziston përgjegjësia e tij ose se janë vërtetuar drejt faktet, kjo nuk e justifikon.

(6) Nëse nuk arrihet marrëveshja për kompensim nga sigurimi me procedurë jashtëgjyqësore, e si rrjedhim i dëmtuari bën padi kundër të siguarit në procedurën kontestimore ose procedura kontestimore hapet në bazë të vendimit të gjyqit në procedurën penale për dëmin, i siguruari ka për detyrë t'i dërgojë siguruesit letërthirjen gjyqësore përkatësisht padinë dhe të gjitha shkresat lidhur me ngjarjen e dëmshme dhe kërkesën për kompensimin e dëmit, si edhe zhvillimin e kontestit t'ia lërë në dorë siguruesit.

(7) Nëse i siguruari kundërshton propozimin e siguruesit që kërkesa për kompensimin e dëmit të zgjidhet me pajtim, siguruesi nuk është i detyruar të paguajë tepicën e kompensimit, kamatat dhe shpenzimet e krijuara nga ky shkak.

(8) Në rast se i dëmtuari i drejtohet drejtpërdrejt me kërkesë për kompensim të dëmit siguruesit, i siguruari është i detyruar që siguruesit t'ia ofrojë të gjitha provat dhe të dhënat që i ka në dorë dhe që janë të domosdoshme për përcaktimin e përgjegjësisë për dëmin e bërë dhe për vlerësimin e bazueshmërisë së kërkesës si dhe lartësisë së dëmit.

(9) Nëse i siguruari për shkak të rrethanave të ndryshuara fiton të drejtën që t'i hiqet ose t'i pakësohet renta personit të dëmtuar, ka për detyrë që ta njoftojë për këtë siguruesin.

(10) Nëse i siguruari nuk i përmbahet detyrimit nga ky nen, do të heqë pasojat e dëmshme që linden nga kjo, përveç atëherë kur ato do të krijoheshin edhe sikur t'i përmbahej obligimit.

Detyrimi i siguruesit pas krijimit të rastit të siguruar

Neni 14

Pas krijimit të rastit të siguruar siguruesi është i detyruar:

1. të ndërmarrë, bashkë me të siguarin, mbrojtjen nga kërkesat e pambështetura ose të tepruara për kompensimin e dëmit (mbrojtja juridike neni 15);
2. të plotësojë kërkesat e bazuara për kompensim nga sigurimi (kompensimi nga sigurimi neni 16);
3. të kompensojë shpenzimet e procedurës gjyqësore (kompensimi i shpenzimeve neni 17).

Mbrojtja juridike

Neni 15

- (1) Obligimi i siguruesit për mbrojtjen juridike përfshin:
  1. shqyrtimin e përgjegjësisë së të siguarit për dëmin e shkaktuar(bërë);
  2. zhvillimin e kontestit në emër të të siguarit nëse i dëmtuari realizon të drejtën e dëmshpërblimit në procedurën kontestimore;
  3. dhënien e të gjitha deklaratave në emër të të siguarit, të cilat i konsideron të arsyeshme për satisfaksion ose mbrojtje nga kërkesa e pabazuar ose e tepruar për dëmshpërblim.
- (2) Me pëlqimin dhe sipas udhëzimit të siguruesit, zhvillimi i kontestit mund t'i besohet të siguarit, i cili në rastin e tillë ka për detyrë t'u përmbahet udhëzimit dhe urdhrin të siguruesit në lidhje me procedurën kontestimore.
- (3) Siguruesi mund të marrë përsipër zhvillimin e procesit ndërgjyqësor ose të paraqitet në vend të siguarit apo të marrë pjesë me cilësinë e personave të implikuar.
  - a. Siguruesi është i autorizuar të refuzojë zhvillimin e kontestit ose t'ia lërë atë të siguarit nëse vlerëson se nuk ka vend për ofrimin e mbrojtjes juridike duke pasur parasysh masën e dëmshpërblimit të kërkuar dhe shumën e sigurimit.
  - b. Në rastë se siguruesi në emër të kompensimit nga sigurimi paguan shumën e sigurimit para fillimit të kontestit pushon së qeni edhe obligimi i tij për mbrojtje juridike.

Kompensimi nga sigurimi

Neni 16

- (1) Siguruesi është i detyruar që brenda 14 ditësh të paguajë kompensimin e sigurimit duke llogaritur nga dita kur është përcaktuar obligimi dhe lartësia e këtij obligimi.
- (2) Siguruesi është i autorizuar që në emër të kompensimit t'ia depozitojë të siguarit shumën e sigurimit dhe pjesën e shpenzimeve të ngarkuara në vështrim të dispozitave të nenit 17 të këtyre Kushteve, me ç'rast lirohet nga të gjitha pagesat dhe procedurat e mëtejshme në lidhje me dëmin.
- (3) Në depozitim për sigurimin e kompensimit të dëmit për të cilin i siguruari është i detyruar në bazë të dispozitave ligjore ose vendimit gjyqësor, siguruesi merr pjesë me të njëjtën masë, si edhe në kompensimin nga sigurimi.

(4) Nëse i siguruari është i detyruar të paguajë në emër të dëmshpërblimit një rentë, e vlera e kapitalizuar e rentës kalon shumën e sigurimit, ose shuma që mbetet pasi të hiqen pagesat e tjera lidhur me rastin e njëjtë të siguruar, renta borxh do të kompensohet vetëm në përpjesëtim midis shumës së sigurimit përkatësisht shumës së mbetur të sigurimit dhe vlerës së kapitalizuar të rentës.

(5) Nëse siguruesi kundërshton propozimin e të siguruarit që kërkesa e kompensimit nga sigurimi të barazohet, ka për detyrë të paguajë kompensimin, kamatat dhe shpenzimet edhe atëherë kur këto e kalojnë shumën e sigurimit.

Kompensimi i shpenzimeve

Neni 17

(1) Siguruesi kompenzon të gjitha shpenzimet e procedurës kontestimore nëse vetë e ka zhvilluar kontestin ose ia ka dhënë pëlqimin të siguruarit për zhvillimin e kontestit, madje edhe atëherë kur kërkesa për dëmshpërblim nuk ka qenë e bazuar.

(2) Nëse kontesti është bërë pa dijen dhe pa pëlqimin e siguruesit, me sigurim mbulohen shpenzimet e kontestit vetëm brenda caqeve të shumës së sigurimit me kusht që kontesti të jetë i bazuar dhe shpenzimet të arsyeshme.

(3) Siguruesi paguan shpenzimet e avokatit në procedurën penale kundër të siguruarit për shkak të ngjarjes që do të mund të kishte si pasojë paraqitjen e kërkesës për kompensim nga sigurimi në bazë të përgjegjësisë së mbuluar me sigurim vetëm në rastet e veçanta nëse është i njohur me deponimin e avokatit dhe nëse ka pranuar të përballojë shpenzimet. Shpenzimet e procedurës penale, si edhe shpenzimet e përfaqësimit të palës së dëmtuar, siguruesi nuk i kompenzon.

(4) Pasi ta kryejë obligimin e vet me pagesën e shumës së sigurimit dhe pjesës përkatëse të shpenzimeve, siguruesi lirohet nga pagesat e tjera të mëtejshme në emër të kompensimit të shpenzimeve të një rasti të siguruar.

Kryetari i Bordit

Mag. Klaus Scheitegel
